

Informatie groen dak en ervaringen uit de Verhoevenstraat

Naar aanleiding van een gezamenlijk initiatief voor het aanschaffen van een sedum (groen) dak en gestimuleerd door de subsidieregeling van de gemeente Amersfoort in maart 2020.

Catharina Driesse - mede initiatiefnemer en bewoner van de Verhoevenstraat

Hoe het begon

- ▶ Een aantal enthousiaste bewoners van de Verhoevenstraat hadden de wens aan elkaar uitgesproken voor een groen dak op onze platte daken van de uitbouw.
- ▶ Samen met een straatgenoot ben ik gaan inventariseren wie belangstelling heeft voor zo een groen dak (oproep via o.a. Nextdoor en lobby in de straat zelf).
- ▶ Vervolgens zijn we ons gaan verdiepen in wat een groen dak eigenlijk inhoudt: we hebben een seminar gevolgd, 10 verschillende offerte opgevraagd en zijn op internet gaan zoeken naar info en hebben met een aantal leveranciers gebeld voor nadere info.
- ▶ Op basis van een aantal criteria (doe-het-zelf pakket, lokale leverancier en toegankelijke informatie) hebben we een leverancier gekozen.
- ▶ We hebben op een zaterdag in maart (vlak voor de lock-down) een klusdag gepland en zijn met 18 huishoudens, ook buiten de straat, het sedum op de daken gaan leggen.

Waarom een sedum dak?

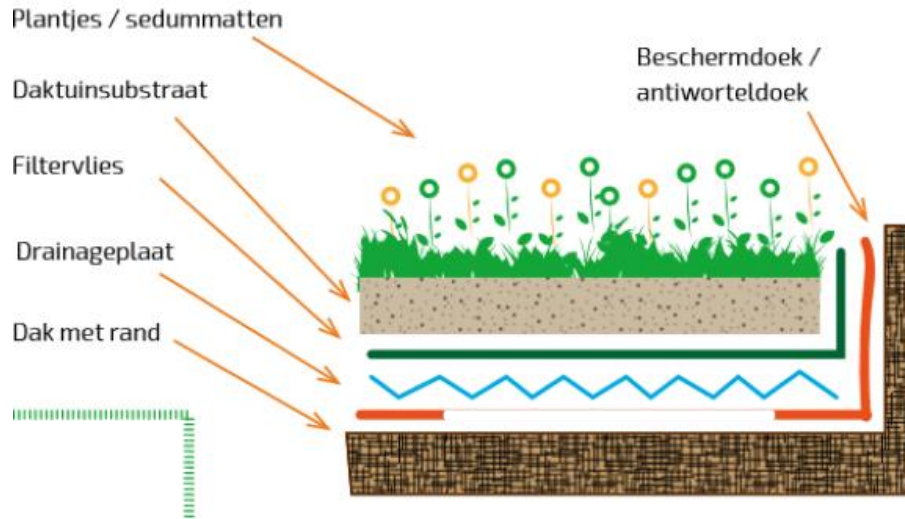
Je hebt vast gemerkt dat we steeds vaker heftigere regenbuien voor onze kiezen krijgen. Zeker in de stad (veel steen) helpen groene daken om het regenwater op te vangen en wateroverlast te voorkomen. Een bijkomend voordeel is de groenere uitstraling op de uitbouw van je huis of het dak van je schuur, wat ook nog eens een fijne plek kan vormen voor vlinders, bijen en vogels.

Wat is een sedum dak?

Een groen dak is niets anders dan een laag van (sedum)plantjes voor op je dak. Dit kan zowel een plat dak als een schuin dak zijn. Daarbij is er een verschil tussen een extensief sedumdak en een intensief sedumdak. Bij het eerste bestaan de plantjes vooral uit mossen, vetplanten en kruiden en bij het tweede zijn dit struiken, gras, kruiden en zelfs bomen.

Sedum werkt het allerbeste op een plat dak dat niet (volledig) in de schaduw ligt. Dan wordt het sedum namelijk mos. Op een hellend dak kun je ook plantjes laten groeien, maar dan moet je er wel rekening mee houden dat de regen sneller wegloopt en het dak sneller uitdroogt. We hebben begrepen van specialist van de hortus botanicus uit Utrecht dat sedum een plantje is dat 'eigenlijk niet stuk te krijgen is', waar het ook groeit.

Hoe is een sedum dak opgebouwd?

Sedum kan ook isolerend werken: in de zomer blijft het onder het dak wat koeler en in de winter warmer. Sedum is echter géén vervanger voor een geïsoleerd dak, wel kan het bijdragen aan de dakisolatie en kan het de levensduur van de waterdichte lagen van een dak verlengen.

Bron van het plaatje: Stappenplan 'Lekker in je tuin' van Operatie Steenbreek

Bouwkundige constructie van het dak

Voor het aanleggen van sedum is een minimale daksterkte nodig. Het is handig dat je via de gemeente, aannemer of constructeur uitzoekt wat de belasting van je dak mag zijn.

Belangrijk is dat je dak volledig waterdicht is en een juiste waterafloop heeft.

Vanuit de informatie die wij hebben gevonden, begrijpen we dat op ieder dak een vorm van sedum mogelijk is.

Weet wel, iedere buur is zelf verantwoordelijk om aan te geven of het dak geschikt. Dat kunnen en mogen wij niet voor je bepalen.

Kosten

We zijn bij het opvragen van offertes uitgegaan van een plat dak, sedumtapijt (dus geen cassette waar alles al in zit) en een doe-het-zelf-constructie.

We zijn in zee gegaan met een leverancier in Nijkerk (Groenedaken.net) voor een scherpe prijs van €34,50,- per m². Dat is zonder grind. Een zak grind kost bij de bouwmarkt gemiddeld €4,50 voor 20 kilo. Je kunt het grind ook direct bij de leverancier van het sedum kopen. Het kan zijn dat dat duurder is.

Houd verder rekening met leverings- en administratiekosten. Voor ons was dat €25,-.

Gegevens voor de leverancier

Wat is voor de leverancier handig om te weten:

- Foto's van het dak of de daken;
- Oppervlakte van het dak;
- Hoogte van de dakrand;
- Of je gebruik wilt maken van een grindrand en zo ja, hoe breed;
- Bereikbaarheid van het dak (trap, lift, steiger);
- Type dakbedekking;
- Leeftijd van het dak.

Subsidieregeling

De meeste van ons hebben gebruik kunnen maken van de subsidieregeling van de gemeente. Helaas niet allemaal, omdat de subsidiepot binnen 24 uur leeg was. Het beschikbare budget voor 2021 is gelukkig groter!

Lees van tevoren goed de voorwaarden van de subsidieregeling op de site van de gemeente. Mag je een offerte inleveren of moet je eerst het sedum leggen en dan de factuur indienen?

Bekijk welke specificaties de gemeente wilt weten. Het is handig dat dit op de offerte/factuur komt te staan. Bijvoorbeeld de dikte van het sedum. Over het algemeen zijn de vereisten van de gemeente makkelijk te halen.

Collectief inkopen

Wij hebben gekozen om met een groep bewoners sedum dak in te kopen. Dat heeft verschillende voordelen, zoals het kunnen onderhandelen over korting en vooral ook om elkaar te helpen bij het leggen. Nu konden veel bewoners meedoen die wel graag wilden, maar geen tijd of mogelijkheid hadden zich in de materie te verdiepen.

De initiatiefnemers hebben een keus gemaakt voor de leveranciers. De deelnemende bewoners hebben we op de hoogte gehouden van de voortgang door middel van informatie via de mail.

Een bijkomend voordeel is dat het een groot sociaal effect heeft: je leert je burens/wijkgenoten (beter) kennen en je bouwt samen kennis op over het leggen van groen dak.

Om dit voor elkaar te krijgen is het wel belangrijk dat minstens twee bewoners zich committeren om 'de kar' te trekken.

Het resultaat

Promotiefilmpje gemaakt door de gemeente Amersfoort:

[Groene daken in de Verhoevenstraat in Amersfoort on Vimeo](#)

Foto's van ons eigen dak. Links maart 2020, rechts sept 2020.

Tips (1)

- ▶ Wij hebben gekozen voor groen dak in losse lagen. Je moet je daarbij voorstellen dat je een tapijt hebt van sedumplantjes, zoals bij grasrollen en daarbij de substraat (aarde/voedingsbodem) los wortel- en drainagedoek. Door meer substraat kun je variëren in een soort plantjes, dus bijvoorbeeld grassen en kruiden op je dak zaaien.
- ▶ Cassettes met sedumplantjes kan makkelijker zijn. Wij vonden het een nadeel dat je daardoor veel plastic koopt en als de plantjes in de winter klein zijn, dan zie je het plastic ook zitten (zo is ons verteld).
- ▶ In het sedumtapijt dat wij kochten zat een mix van zo'n 12 verschillende plantjes. Het resultaat is dat wij door het jaar heen iedere keer een andere kleur dak hebben gehad: van groen tot geel tot wit tot rood. Prachtig. En ongelooflijk veel bijen en vlinders.

Tips (2)

- ▶ Wat betreft het onderhoud geven we je nog mee dat het wel het is advies om één keer per jaar de dakgoot en regenpijp te checken op plantenresten. Je kunt je voorstellen dat bij een lange periode van extreme droogte het zeker geen kwaad kan om de plantjes op het dak van wat water te voorzien. Ook wordt geadviseerd om langs de dakrand een vegetatievrije zone te maken van grind (van in ieder geval 10 cm). Dat hoeft niet, maar scheelt doorgroei van de plantjes in de dakrand. Tot slot zijn wij geadviseerd om één of hooguit twee keer per jaar biologische mestkorrels op het dak te gooien. Wij hebben dat gedaan in de week na het leggen en hebben toch ook gespreeid, omdat het na de kluszaterdag voor weken niet meer regende.... Je moet de plantjes dan wel even helpen om te aarden. Daarna gaat het vanzelf.
- ▶ Mijn man heeft een stappenplan gemaakt hoe je zelf sedum legt: van het worteldoek tot het uitharken van het grind. Deze is beschikbaar 😊.
- ▶ Heb je vragen of wil je het resultaat komen bekijken, neem dan gerust contact op!